

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta tad-19 ta' Lulju, 2011

Appell Kriminali Numru. 449/2010

**Il-Pulizija
(Spt. Angelo Gafa')
Vs
Ian Pace**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli f'dawn il-Gzejjer, fix-xahar ta' Mejju 2006 u fix-xhur ta' qabel, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni waħda, fil-kapacita' tiegħu ta' eżaminatur tas-sewqan impjegat ma' l-Awtorita' Dwar It-Trasport ta' Malta (ADT), in konnessjoni mal-kariga jew impieg tiegħu, talab, irċieva jew aċċetta għalih jew għal haddiehor xi rigal jew wegħda jew offerta ta' xi rigal jew f'utli ieħor, jew ta' xi vantagg ieħor, li għalihom hu ma kellux jedd;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi huwa akkuzat ukoll talli fl-istess perijodu u cirkostanzi, fil-kapacita' tieghu ta' ezaminatur tas-sewqan impjegat ma' l-Awtorita' Dwar it-Trasport ta' Malta (ADT), sew jekk kellu jew ma kellux jedd li jesigi flus jew f'wejjeg oħra bħala salarju tad-dmirijiet tieghu, jew akkont tal-Gvern jew ta' stabbiliment pubbliku, taħt il-lipsa tal-kariga tieghu, esiga dak li l-Ligi ma tippermettix, jew iżjed minn dak li tippermetti l-Ligi, jew qabel iż-żmien li jmiss skond il-Ligi.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-14 ta' Ottubru, 2010, li biha sabet lill-appellant mhux hati ta' l-ewwel akkuza li minnha lliberatu, hati tat-tieni akkuza w wara li rat l-artikoli 18, 115(a), 119 u 28A tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, kkundannatu ghal sitt (6) xhur prigunerija sospizi ghal sena. In vista ta' l-artikolu 532A tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Qorti kienet kostretta, minkejja l-ammont kwazi rrizorju ta' "rigali" li accetta l-appellant, ordnat l-interdizzjoni perpetwa ta' l-appellant il-ghaliex hekk tesigi l-Ligi.

Rat ir-rikors tal-appellant Ian Pace [detentur tal-karta tal-identita' numru 36471M] minnu pprezentat fil-25 ta' Ottubru, 2010, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha kwantu ghal akkuzi li minnhom l-appellant gie lliberat u thassaraha w tirrevokaha fejn instabet htija sabiex b'hekk l-appellant ikun illiberat minn kull akkuza.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant fil-qosor, huma s-segwenti u cioe':-

1. Illi skont l-Ewwel Qorti l-appellant instab f'hati primarjament minhabba dak li hemm imnizzel fl-istqarrija tal-appellat, dak li xehed l-Ispettur Gafa u dak li qal Saviour Abela. Illi l-appellant jikkontendi li l-Ewwel Qorti zgur ma flietx l-atti tal-kawza sewwa ghaliex kieku ma

kenitx tasal ghal konkluzjoni li waslet ghalha. Illi wiehed jibda biex jghid mill-ewwel li kwantu ghal dak li qal l-Ispettur Gafa fuq il-kaz, dana frankament irrakonta x'kien qal lilu haddiehor u għalhekk ix-xhieda ta' dan l-ufficjal ffit li xejn hija ta' xi konfort ta' barra minn hawn legalment. Oltre dan ix-xhieda ta' Saviour Abela mhix ammissibbli għax kien akkużat bl-istess reati. Qorti oħraq ma straħitx fuq ix-xhieda ta' dan ix-xhud. Għalhekk l-Ewwel Onorabbli għamlet apprezzament ħażin tal-provi.

2. Illi t-tieni aggravju jitratta l-izball kardinali li ghamlet il-Qorti tal-primistanza dwar il-volontarjeta' o meno tal-istqarrija rilaxjata minn l-appellant. Illi jibda biex l-ewwel wiehed ghandu jiccara ffit id-duhhan dwar l-oneru tal-provi meta d-difiza trattakka l-volontarjeta' ta' statement. Illi jibda biex ghandha ssir referenza ghal dak li jghid l-artikolu 658 tal-Kap. 9 :

“kull haga li l-imputat jew akkużat jistqarr sew bil-miktub kemm ukoll bil-fomm tista' tittiehed bi prova kontra min ikun stqarriha kemm- i-darba jinsab li din l-konfessjoni giet magħmula minnu volontarjament u ma' gietx imgieghla jew mehuda b'theddid jew b'biza jew b'weghdiet jew bi twebbil ta' vantaggi”.

Illi ghalhekk jinghad li l-oneru tal-prova li tali stqarrija saret volontarjament jaqa' dejjem fuq il-prosekuzzjoni, bhal kull prova ohra. Il-prosekuzzjoni ghandha taghti prima facie prova tal-esistenza ta' dan ir-rekwezit u malli jirrizulta sodisfatt, allura l-oneru tal-prova kuntrarju jigi spustat ghal fuq l-imputat, ossia l-appellant li jkun qed jallega li l-istqarrija tieghu ttiehdet b'wiehed mill-metodi kontemplati fil-precitat artikolu 658 tal-Kap. 9.

3. Illi t-tielet aggravju jitratta l-fatt li anke jekk wiehed jghid li l-istqarrija hija volontarja, xorta wahda ma' gewx ppruvati l-elementi tar-reat li tieghu l-appellant nstab hati dwaru. Illi jirrizulta, tant li anke l-Ewwel Qorti alumenu ghamlet enfazi dwar dan, li l-appellant qatt ma talab flus lil hadd, izda se mai kien accetta xi tips zghar minghand Saviour Abela. Il-Qorti stess tghid li l-ammont kien rizzorju.

Issa element kardinali tat-tieni akkuza li dwarha nstabet htija huwa l-element li dak li jkun '... taht il-lisba tal-kariga tieghu, eziega dak li l-ligi ma tippermettix .....' ossia li l-imputat biex tinstab htija jrid ikun eziega w cioe' li huwa talab u mhux li nghata tips kif irrizulta f'dan il-kaz. Illi li tesigi hija u tfigher li tordna/titlob lil dak li jkun xi haga biex taghmel xi haga li mhux suppost taghmel. Issa hawn wiehed irid joqghod ferm attent ghaliex (1) ma gie qatt ippruvat li l-appellant bhala ezaminatur ghamel xi haga li ma kellux jaghmel u (2) ma gie qatt ippruvat li l-appellant esiga xi haga minghand xi haga. Illi ghalhekk, l-appellant ma seta qatt jinstab hati tat-tieni akkuza w kellu jigi lliberat minn kull akkuza dedotta kontra tieghu. Illi ghalhekk wiehed jistaqsi, li kieku nghalqu ghajneja w naccettaw l-istqarrija bhala volontarja, x'ghamel iktar l-appellant minn Paul Grech? Ir-risposta hija xejn ghaliex li taccetta "tip" ma tinkwadrax taht l-element li bniedem jesigi u ghalhekk l-akkuza ma hijiex provata kif tajjed iddikjarat il-Qorti diversament preseduta fil-kaz kwutat. S'intendi jekk wiehed ikollu konsiderazzjonijiet li huma pro-prosekuzzjoni forsi dawn il-finezzi ma jarhomx, izda certament li l-akkuzi kontra l-appellant ma' setghu qatt jigu ppruvati.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.

Ikkonsidrat.

Il-Qorti ezaminat is-sentenza tal-Ewwel Onorabbli Qorti li tinsab fil-paġni 198 sa 212 tal-proċess.

A fol. 211 l-Ewwel Onorabbli Qorti qalet hekk:

'Illi din il-Qorti tagħraf li l-imputat, a kuntrarju ta' Roderick Galea u Jason Buttigieg ma kienx esiga illi jsir nlas mhux mistħoqq sabiex il-kandidat jgħaddi jew jeħel mit-test tal-liċenzja tas-sewqan u għaldaqstant jonqsu l-elementi al-Artikolu 112 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi l-imputa gie mixli taht l-artikolu 115(a) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jipprovdi:

'115. Any public officer or servant who, in connection with his office or employment, requests, receives or accepts for himself or for any other person, any reward or promise or offer of any reward in money or other valuable consideration or of any other advantage to which he is not entitled, shall, on conviction, be liable to punishment as follows:

(a) where the object of the reward, promise or offer, be to induce the officer or servant to do what he is in duty bound to do, the punishment shall be imprisonment for a term from six months to three years;'

Il-Qorti hi tal-fehma illi stqarrija veritjiera tal-imputat, ix-xhieda ta' Saviour Abela u tal-ufficjal Prosekutur huma biżżejjed biex jipprovaw l-elementi kardinali ta' dan ir-reat lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. Il-Qorti tifhem illi l-animu li bih xehdu Buttigieg u Galea u għaldaqstant il-Qorti ma serħitx id-deċiżjoni tagħha fuq ix-xhieda tagħhom.

Illi għal dawn il-motivi, il-Qorti ssib lill-imputat Ian Pace mhux ħati tal-ewwel(1) akkuża li minnha tilliberah, ħati tati-tieni (2) akkuża u wara li rt l-artikoli 18 , 115(a), 119 u 28A tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta tikkundanna lill-imputat għal sitt xhur priġunerija sospiżi għal sena. In vista tal-artikolu 532A tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, din il-Qorti hija kostretta, minkejja l-ammont kważi irriżorju ta' 'rigali' li aċċetta l-imputat li tordna l-interdizzjoni perpetwa tl-imputat għaliex hekk tesiġi l-Liġi.'

Issa skont l-artikolu 382 tal-Kap 9

'Il-qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull Liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat.'

L-Avukat Ġenerali kien ta dawn l-artikoli:

- (a) 18, 115(a) u 119 tal-Kodiċi Kriminali;
- (b) 18, 112 u 119 tal-Kodiċi Kriminali;
- (c) 532A, 532B u 533 tal-Kodiċi Kriminali.

Minn eżami tal-parti tas-sentenza riprodotta hawn fuq:

(i) Skont il-proċess it-tieni akkuża li tagħha nstab ħati l-imputat taqa' taħt l-artikolu 112 tal-Kap 9 u mhux l-artikolu 115(a) kif indikat fis-sentenza.

(ii) L-artikolu 532A għandu x'jaqsam mad-danni u mhux mal-interdizzjoni.

(iii) Aktar importanti iżda huwa li waqt li fil-paragrafu li jibda bil-kelmiet 'Illi din il-Qorti', il-Qorti qalet li jonqsu l-elementi ewlenin al-artikolu 112 tal-Kap 9, fil-parti decisiva tal-aħħar, il-Qorti sabet lill-imputat ħati tat-tieni imputazzjoni.

(iv) Barra dan, meta kkontemplat l-artikolu 115(a) tal-Kap 9, il-Qorti kkonkludiet li x-xhieda ta' diversi persuni hija biżżejjed biex jipporvaw l-element kardinali ta' dan ir-reat lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. L-ewwel imputazzjoni taqa' taħt l-artikolu 115 tal-Kap 9. Issa fil-parti decisiva l-Qorti sabet lill-imputat mhux ħati tal-ewwel imputazzjoni.

Fil-fehma tal-Qorti minħabba dawn l-erba' -elementi s-sentenza mhix konformi mal-artikolu 382 tal-Kap 9. Għaldaqstant qed tqajjem in-nullita' ex officio u qed tiddikjar nulla s-sentenza fl-ismjiet 'Il-Pulizija (Spettur Angelo Gafa) versus Ian Pace mogħtija mill-Qort tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fl-14 t'Ottubru 2010. U qed tibgħat dawn l-Atti lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali sabiex l-appellant ikun jista' jibbenefika mid-doppio esame.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----